

50^{No}
1974-2024

Årsredovisning Norrlandsoperan 2024

No

50
1974-2024

Innehåll:

VD har ordet	3
Opera	4
Musik	6
Dans	10
Konst	12
Publik	14
Organisation & arbetsmiljö	16
Förvaltningsberättelse	20
Norrlandsoperan i siffror	24
Resultaträkning	30
Balansräkning	31
Kassaflödesanalys	33
Noter	34
Fakta	40

VD har ordet

Året 2024 blev ett händelserikt år på Norrlandsoperan. 1974 beviljade staten första gången anslag till att bilda en musikteater i Umeå, vilket blev startskottet till det som idag är Norrlandsoperan. I augusti 2024 kunde operahuset därför fira 50-årsjubileum med två gratisevenemang för Umeåborna. Vid *NO i Parken* mötte symfoniorkestern tillsammans med solister, dansare och konferencier Dan Turdén ca 2 000 i publiken i Rådhusparken en underbar solig sommar dag och veckan därefter bjöd Norrlandsoperan in till öppet 50-årskalas i operahuset. Det blev ett härligt kalas med många nyfikna familjer, unga och äldre besökare som fick uppleva scenkonst på alla scener och även guidade turer bakom scenerna. Med dessa två inbjudande evenemang var säsongen 24/25 i gång och publiktillströmningen under resten av hösten har varit över all förväntan.

Norrlandsoperans styrelse gav hösten 2022 dåvarande VD i uppdrag att göra en genomlysning av organisationen som skulle leda till en omorganisation samt kostnadseffektiviseringar motsvarande 5 Mkr kronor. Genomlysningen genomfördes 2023 och under 2024 skulle omorganisationen beslutas och drivas igenom. Det har varit omvälvande att genomgå denna större organisatoriska förändring och 2024 präglades därför av ökad samverkan, information och dialog mellan ledning och medarbetare. Alla parter har tillsammans bidragit till att Norrlandsoperan nu har fått en ekonomi i balans och kan se fram emot några år av arbetsro. Fokus kommande år kommer att vara på Norrlandsoperans nya produktionsavdelning som lanseras 1 januari 2025 – en avdelning som ska jobba för

större synergi mellan konstformerna och öka den regionala närvaron.

Under 2024 intensifierades arbetet med att hitta en ny restauratör till Norrlandsoperan. Förhoppningen är att en ny restaurang kan öppna under våren 2025.

Samarbeten är framtiden. Norrlandsoperan har inlett samarbeten med både Malmö Opera och Folkoperan kring operaproduktion. Dessutom läggs just nu tid och resurser på internationella samarbeten i framtiden. Med fortsatta ökade ekonomiska utmaningar framöver kommer nationella och internationella samarbeten, med möjlighet att dela kostnader, vara en viktig faktor.

När jag nu som nytilträd VD ska sammanfatta min första årsredovisning är det med en stolthet över Norrlandsoperans fantastiska medarbetare. Det finns ett engagemang och en kunskap utöver det vanliga som gör att jag med stor tillförsikt ser fram emot kommande år på Norrlandsoperan. Dessutom gör den publiktillströmning vi har upplevt under 2024 att jag starkt tror på människans behov av att få uppleva scenkonst. Dans, musik och opera berör oss på ett sätt som inget annat kan. Därför ska vi fortsätta presentera modig och spännande scenkonst på alla våra scener för nyfikna människor i alla åldrar.

Helle Solberg
Verkställande direktör

Opera

2024 inleddes med den tredje och avslutande produktionen i en rad av samtida operor: *Stolthet och fördom* från 2013 av Sofia Fredén och Daniel Nelson baserad på Jane Austens roman med samma namn. Produktionen möttes av varma recensioner och var en publiksuccé som inte bara lockade vana operabesökare utan även många förstagångsbesökare. Hösten präglades av Norrlandsoperans 50-årsjubileum där den första operan som spelades under namnet Norrlandsoperan, *Italienskan i Alger* av Rossini åter blev en del av säsongsrepertoaren. Även den togs emot av en entusiastisk publik och biljettförsäljningen översteg målen med råge.

Stolthet och fördom arrangerades för Norrlandsoperans Symfoniorkester (NOSO) av David

Björkman och spelades med full orkester i Umeå och i verkets originalbesättning på turné. Björkman var även dirigent för produktionen som regisserades av Clara Svärd. För scenografi- och kostymdesign samt ljusdesign svarade Marika Feinsilber respektive Anna Wemmert Clausen. De övervägande unga rollerna i dramat spelades av bl. a. Jessica Elevant, David Risberg, Ingrid Berg, Fabian Düberg och Amie Foon.

Den tyske Rossiniexperten Nikolas Nägele fick som dirigent för

Italienskan i Alger tillsammans med regissör Natalie Ringler, scenografi- och kostymdesigner Nina Fransson och ljusdesigner Torben Lendorph, mejsla fram en fartfylld och humoristisk operakomedi där originalets handling flyttats till Västerbottens inland. På scenen syntes en internationell ensemble av sångare: Sidsel Aja Eriksen och Dénise Beck från Danmark, Henri Uusitalo från Finland, Vassilis Kavayas från Grekland, Minsoo Ahn från Sydkorea och Markus Schwartz samt Susanna Levonen – båda från Sverige men med finskt påbrå.

I december inleddes en ny jultradition på Norrlandsoperan då pianisten och repetitören Jonas Olsson framförde Olivier Messiaens drygt två timmar långa solopianostycke *20 betraktelser över Jesusbarnet*.

Samarbeten & samverkan (inkl. NMD)

I augusti gjorde operaproduktionen *Adriana Mater* från 2023 ett bejublat gästspel på internationella operafestivalen i Savonlinna. Sammanlagt 80 personer från Norrlandsoperan; solister, NOSO och produktionsteknisk personal genomförde gästspelet. Under våren turnerade Norrlandsoperan även med *Stolthet och fördom* i regionerna anslutna i Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans, NMD. Produktionen spelades i Sundsvall, Östersund, Härnösand, Luleå och Skellefteå.

I samarbete med Musikhögskolan i Piteå har den första kullen studenter börjat utbildningen Operastudio Norrlandsoperan. Under hösten har de genomfört en mock audition och masterclass i Norrlandsoperans regi.

Till Norrlandsoperans 50-årskalas den 24 augusti bidrog operaavdelningen med akterna

Wuthering Hights – en liggande operameditation, barnoperan *Hamlet*, balkongsång ur *Italienskan i Alger* och operaquiz.

I5 och I6 oktober gästspelade traditionsenligt Piteå Kammaropera på Norrlandsoperan, detta år med det genreblandade verket *Virginia Wolff*. Förutom medverkan i Norrlandsoperans operaproduktioner har operasångerskan Susanna Levonen presenterat merparten av NOSO:s konserter.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

I april och maj turnerade den sceniska konserten *Trallande troll* för lågstadieläver i region Västerbotten. Konserten var ett koncept framtaget av de medverkande: mezzosopran Amie Foon och pianisten Jonas Olsson. Handlingen

kretsade kring trollen Nynna och Plinks kärleksbestyr.

Norrlandsoperans ungdomskör samarbetade för andra året i rad med Härnösands Folkhögskolas operautbildning. Resultatet var operakollaget *16 roller söker en opera* där ungdomskören fungerade som operakör. Tillsammans med Norrlandsoperans barnkör bjöd de även på en vårkonsert 30 maj där Amie Foon medverkade som solist och presentatör. På konserten uruppfördes Andrea Tarrodis *Tre poem* som en del av projektet *Sjungande barn* som barn- och ungdomskörerna varit en del av.

Till både *Stolthet och fördom* samt *Italienskan i Alger* har Norrlandsoperan i samarbete med Folkuniversitetet anordnat två uppskattade föreläsningar. Den första handlade om subkulturen kring Jane Austens roman och hölls av litteraturvetarna Heidi Hansson, Maria Lindgren och Annette Svensson. Den andra stod Hanna Söderlund för och temat var humor.

Musik

2024 har bjudit på många olika insatser i form av konserter, föreställningar, workshops, samarbeten, gästspel och mycket mer därtill. Norrlandsoperans musikavdelning ger hela region Västerbotten ett högkvalitativt och varierat utbud som vänder sig till en bred publik.

Norrlandsoperans Symfoniorkester

Under 2024 har Norrlandsoperans Symfoniorkester fått möjligheten att välkomna Eduardo Strausser som ny chefsdirigent. Symfoniorkestern har genomfört tio st abonnemangskonserter under året som har varit välbesökta av en stor och entusiastisk publik. Programmen har varit varierade med både nyskrivna och traditionella verk och har även bjudit på en variation av solister där spänningen och kvaliteten varit hög.

David Kadouch, Senja Rummukainen, Ilya Gringolts och Katarina Barruk kan nämnas som några av solisterna som gästade Symfoniorkestern under 2024. Året har även bjudit på en nyskriven komposition som hade Sverige-premiär på just Norrlandsoperan – Lotta Wennäkoskis komposition för violin och orkester.

Under ett spelår omformas symfoniorkestern emellanåt till

ett operakapell och spelar på de operor som sätts upp på Norrlandsoperan. Mellan abonnemangskonserter och operaföreställningar har symfoniorkestern bjudit in till en rad varierade produktioner där bland annat familjekonserter, kammarmusik och crossoverproduktioner stått på agendan. Sammantaget visar Norrlandsoperans Symfoniorkester på en stor musikalisk bredd som håller mycket hög nivå.

Regionalt musikuppdrag

I det regionala uppdraget har musikavdelningen lagt stort fokus på en bred variation av genrer och artister. Ett par artister värda att nämna är Eric Bibb, den Grammy-prisade bluesveteranen som turnerade med sitt band i sex olika kommuner. Eric Bibb slog publikrekord på flera av orterna. Lisa Miskovsky genomförde också en turné i sex olika kommuner i Västerbotten, även hon hade höga publiksiffror under sin turné.

Förutom att kontraktera och skicka ut artister i länet så stöttar Norrlandsoperan en rad olika festivaler som arrangeras runt om i Västerbotten. Umefolk i Umeå, Vindelfjällens Kammarmusikfestival i Ammarnäs, Burträsksvängen i Burträsk, Umeå Jazzfestival i Umeå, Midnight Light i Vilhelmina och SjungarFolk i Vindeln.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

En viktig och prioriterad målgrupp för musikavdelningen är barn- och unga. Här har en rad olika satsningar genomförts under året.

Rösträtt! En föreställning som genomförs i en så kallad workshop där sångerskan Kristina Sturk sjunger tillsammans med pedagoger och barn. Detta i syfte om att inspirera till mer sång i den dagliga verksamheten på förskolorna.

Projektet *Maxat* (mobiltelefonorkestern), finansierat av Kulturrådet, är inne på sitt andra år. Mobiltelefonorkestern har turnerat i fem kommuner i

Västerbotten och har spelat med elever från högstadiet, gymnasiet och Umeå Universitet. Totalt har 525 deltagare spelat med mobiltelefonorkestern.

Även symfoniorkestern har genomfört pedagogiska produktioner såsom samarbetet med Kungliga Musikhögskolan och Piteå Musikhögskola där studerande kompositörer skriver musik till orkestern och dirigentelever dirigerar konserterna. Därtill genomför symfoniorkestern de årliga samspelsdagarna tillsammans med kulturskolor från Västerbotten. Dagarna avslutas med två gemensamma konserter i konsertsalen. Totalt har symfoniorkestern nått över 2 700 barn under 2024.

Dans

Dansåret 2024 inleddes med den kanadensiska gruppen Le Patin Libre som skapat en helt egen genre av moderna dansföreställningar på is. Deras föreställning *Murmuration* skulle sedan åkt vidare till Lycksele, vilket tyvärr fick ställas in på grund av den stränga januariorkan. Våren avslutades med ett unikt gästspel av Kungliga Baletten och Alexander Ekmans *Midsommarnattsdröm*.

I november gästade flamenco-drottningen Rocio Molina Norrlandsoperan med föreställningen *Impulso* som framfördes tillsammans med tre musiker. Tre sinsemellan väldigt olika föreställningar som lockade en stor och entusiastisk publik. Året bjöd på ytterligare tolv dansföreställningar för vuxna och fyra för barn samt vårt årliga Hip Hop event Up North med battles, workshops och

föreställningar som varje år lockar ett stort antal deltagare och publik.

Dansavdelningens arbete bygger på samarbeten och bland årets föreställningar kan särskilt nämnas det nära samarbetet med Västerbottens museum och den koreograferade utställningen *Vi rör oss mot slutet* av Umeåbaserade koreografen Hagar Malin Hellkvist Sellén.

Samarbeten & samverkan

2024 års största samarbete var EU-projektet ATTITUDES, där Norrlandsoperan är leading part. Genom produktioner och olika insatser stärks hip hop och street-dance som scenkonst.

Norrlandsoperan är en aktiv part i Dansnät Sverige och samarbetar med flera internationella nätverk som Aerowaves och Nordic Next. Inom ramen för Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) presenteras årligen två produktioner med Norrdans från Härnösand, 2024 visades *One One One* samt *Shoegaze*. Norrlandsoperan har ett gott danssamarbete med Umeå teaterförening och samarrangerar varje år ett antal föreställningar.

Under slutet av 2024 inleddes ett arbete tillsammans med Sara Kulturhus och Västerbottens-teatern för att ta fram en överenskommelse kring regelbundna dansgästspel i Skellefteå. Samarbetet beräknas komma igång under 2025. Norrlandsoperan är en av landets största och viktigaste aktör i den svenska dansinfrastrukturen av samproduktioner och residens. Samproduktioner sker i ett flerårigt flöde av förberedelser-genomförande-fortsatt liv. Av de föreställningar som presenterades 2024 var Norrlandsoperan samproducenter till sju, varav två för barn och unga. Under året förbereddes sampro-

duktioner som kommer att visas 2025–2026 samtidigt som flera tidigare genomförda samproduktioner fortsätter att spelas runt om i världen.

Regionalt dansuppdrag – Dans i Västerbotten

Dans i Västerbottens (DiV) uppdrag är att stärka och utveckla danskonsten i regionen med särskilt fokus på barn och unga, utövare och arrangörer. Verksamheten är omfattande och en lång rad aktiviteter genomförs i hela länet; turnéer av produktioner för barn och unga, workshops och koreografitävlingar för ungdomar, fortbildning och stöd till konstnärlig utveckling för regionens yrkesverksamma, med mera. 2024 genomförde DiV två samproduktioner för den yngre publiken; *BUBBLAN* av Emelie Boman och *Verkligheten är rund* av Johanssons Pelargoner och dans. Båda hade sina premiärer på Norrlandsoperan för att sedan turnera vidare i länet. En annan höjdpunkt var projektet *Koreoteket*, där koreografen Hagar Malin Hellkvist Sellén arbetade i residens på bibliotek i Vännäs, Vännäsby och Åsele. Tillsammans med besökare och bibliotekspersonal undersöktes nyfiken vad koreografi kan betyda i nya sammanhang. Arbetet

resulterade bland annat i en uppskattad fotoutställning på Vännäs bibliotek. Nätverket Nordic Regional (net)working är ett samarbete mellan DiV, Danscentrum Norr och Regionala danscentret i Österbotten som under året resulterat i workshops, nätverksträffar och residens på olika platser i de båda länen.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Genom en blandad repertoar av hög kvalitet vill Norrlandsoperan locka många människor med olika intressen och bakgrund att upptäcka danskonsten. Genom olika danskunskapande aktiviteter fördjupas publikens upplevelser. Exempel på sådana aktiviteter 2024 är workshops med gästande koreografer och dansare som erbjöds till skolelever och andra intresserade i olika åldrar. Introduktion erbjöds till varje föreställning, i vissa fall även fysiska introduktioner där publiken själv fick prova på rörelser från föreställningen. Syntolkning erbjöds till fyra föreställningar. Våren 2024 genomfördes även en serie lunchsamtal som på olika sätt kretsade kring hållbar utveckling, kopplade till några av vårens föreställningar.

Konst

Vita kuben är ett samarbete mellan Norrlandsoperan och Umeå kommun. Verksamheten består av utställningar och samarbetsprojekt. Målet är att ge plats för olika konstnärliga uttryck, skapa nya möten, samt väcka frågeställningar kring konstnärliga och andra aktuella frågor med fokus på video och ljudinstallationer.

Vårens program hade ett nordiskt filmtema och först ut var den Köpenhamnsbaserade konstnär- och designduon Wang & Söderström med sin animerade film *Rehousing Technospere*. Till utställningen kopplades en föreläsning på Designhögskolan. Denna film följdes av en finsk film: *A View from the Other Side* av

den finska duon IC98. I samarbete med Folkets bio visades sedan filmen *Soviet Barbara* av och med den isländska konstnären Ragnar Kjartansson. I samband med filmvisningen bjöds Lusine Djanyan från Pussy Riot in för ett publik-samtal både på Folkets bio och på Konsthögskolan. Våren avslutades med en utställning med studenter från BA3 på konsthögskolan som visade små arbeten i utställningen *I det lilla formatet*.

För höstens program bjöds den österrikiske curatören Georg Weckwerth in att curera två utställningar. Sabine Groschup visade installationen *MC und des Pudels Charme* om Maria Callas och hennes förhållande till sina pudlar som hon uppskattade mer

än mänskliga kontakter. I Vita kuben visades en omfattande utställning *Cage without Cage* utformad som en hyllning till John Cage. Operans diskklavier installerades under den första halvan av perioden. Till den andra utställningen bjöds den 94-åriga poeten/konstnären/tonsättaren Gerhard Rühm in med ett ljudverk och 24 grafiska scores i utställningen *24 Favorite Works*.

Samtidigt i foajén visades umekonstnären Fanny Carinas dotters fotoinstallation *Pölar*. Under Norrlandsoperans 50-årsjubileum var det många som hittade in i Vita kuben och Sabine Groschup genomförde en liten publikhappening med 89 personer i publiken.

Publikarbete & pedagogiska satsningar

Alla utställningar har inletts med en publik presentation av den aktuella konstnären och ett öppet samtal med besökare. Tre föreläsningar har hållits på konstnärligt campus samt några visningar för mindre grupper. Därutöver samtal på Folkets bio med Pussy Riot-medlemmen Lusine Djanyan och två öppna workshops med årets laspistipendiater med tema lokal mat.

Årets publik omfattade hela spannet från barn och ungdomar till kvinnor och män över 75 år. Norrlandsoperan har gjort flera satsningar för att nå den prioriterade målgruppen barn och unga, bland annat genom konserten *Orkestern i fokus*, påsklovsworkshops med hiphop, den interaktiva dansföreställning *BUBBLAN* i Döbelns park och *Höstlovkonsert*. Evenemangen har varit välbesökta och uppskattade och är för många deras första möte med Norrlandsoperan. *SM i Breaking* genomfördes på Norrlandsoperan för utsålt hus.

Årets operor *Stolthet och fördom* och *Italienskan i Alger* hade välbesökta salonger (91% resp. 80% beläggning) och den feedback som strömmat in från publiken har övervägande varit

mycket positiv. Andra publiksuccéer var isdansföreställningen *Murmuration* som spelades på Visionite Arena under årets kallaste dag, crossoverkonserten *The DNA of Dance Music* och Kungliga balettens gästspel med Alexander Ekmans *Midsommarnattsdröm*.

Jubileumssäsongen 24/25 inleddes i augusti med två stora publiksatsningar: *NO i Parken* och *Norrlandsoperans 50-årskalas*. De två evenemangen var lyckade både sett till publikrespons och antal besökare, varav en hel del var förstagångsbesökare. Under hösten var Norrlandsoperan värd för SM i Breaking och hade fullt hus under hela helgen. Konserten *Katarina Barruk möter Norrlandsoperans symfoniorkester* var utsåld i Umeå, för att sedan åka

på turné bland annat till Luleå och Bodø. I slutet av november gästades Norrlandsoperan av en av vår tids stora flamencostjärnor – Rocío Molina – med föreställningen *Impulso*, vilken var slutsålt och möttes av stående ovationer.

Särskilda satsningar under året: en ny målgruppsanpassad och användarvänlig hemsida lanserades och ett nytt samarbete "Ta tåget till operan" med Vy och Norrtåg inleddes – för att underlätta för inresande publik i regionen att ta sig till och från operan på ett klimatsmart sätt. Slutet av året var startskottet för Norrlandsoperans varumärkeskampanj "Jag är NO", en kampanj som Norrlandsoperan ämnar fortsätta att kommunicera och utveckla kommande år.

Norrlandsoperan i media

Under 2024 omnämndes Norrlandsoperan i totalt 330 tidningsartiklar online, samt inslag i radio och TV, 1 300 inlägg i sociala medier, där 97% av det publicerade innehållet var positivt eller neutralt. De mediala höjdpunkterna handlade om 50-årsjubileet, om aktuella operauppsättningar samt om dans och orkester.

Uppsättningen av *Stolthet och fördom* under våren fick nationellt genomslag och hyllades av recensenter: "Norrlandsoperan får till en riktig hit med *Stolthet och fördom*" summerade Svenska Dagbladet och Folkbladet skrev "Premiären av Jane Austens *Stolthet och Fördom* hyllades med stående ovationer och kraftigt, ihållande applåder som aldrig ville ta slut". Höstens

operaproduktion *Italienskan i Alger* omnämndes inför premiären bland annat genom ett stort inslag i Kulturnytt i P1 med intervjuer kopplade till 50-årsjubileet samt operaproduktionen. Premiären summerades av Västerbottens-Kuriren som "En snygg och snabbfotad uppdatering" och "en fullträff" av Folkbladet.

Säsongsprogrammet med konserter av Norrlandsoperans symfoniorkester täcktes löpande av lokalmedia.

Sociala medier – Norrlandsoperan fick totalt 1 318 nya följare och publicerade under året totalt 201 inlägg i Meta (Facebook och Instagram) och 8 på LinkedIn, där 97% av responsen var positiv eller neutral.

Organisation & arbetsmiljö

Organisation

VD Helle Solberg beslutade den 11 september 2024 om en ny ramorganisation för Norrlandsoperan som ska träda i kraft i januari 2025. Beslutet är en anpassning av den organisation som avgående VD Erik Mikael Karlsson presenterade i januari 2024. Bakgrund till beslutet är det uppdrag som Norrlandsoperans styrelse beslutade 2022-09-23 och 2023-03-28, översyn av Norrlandsoperans organisation och inriktning.

I den nya organisationen bildas en produktionsavdelning som samlar alla producenter under en produktionschef. I den nya organisationsstrukturen ersätts befattningarna danschef och operachef med konstnärliga

ledare för respektive område och rollerna kommer inte att innebära något personalansvar.

Till styrelsens uppdrag om översyn av organisation följde även ett uppdrag om kostnadseffektiviseringar på 5 Mkr. För att planera den nya organisationen och genomföra effektiviseringar tog ledningsgruppen fram en *Färdplan mot 2025* med ett antal aktiviteter som skulle genomföras under året och arbetet fortsätter även under 2025 – 2026. Etapp I av färdplanen resulterade i kostnadseffektiviseringar på c:a 3 Mkr som bl.a. består av indragen tjänst gällande vice VD, vakanshållningar, effektiviseringar inom avdelningar och minskning av resor och andra driftkostnader.

Samverkan

Norrlandsoperans samverkansgrupp, tillika skyddskommitté, har haft en central roll i arbetet med den nya organisationen och färdplanen. Samverkansgruppen har haft ökat antal möten under våren och ledningen har genomfört regelbundna personalmöten för att informera alla medarbetare. Risk-och konsekvensbedömningar har genomförts av berörda avdelningar, ledningsgruppen och skyddsombuden. Handlingsplaner enligt arbetsmiljökraven är upprättade. Lönekartläggning och lönerevision har genomförts enligt gällande lagkrav och centrala avtal.

Kompetensförsörjning

Under året har kompetensförsörjningsarbetet varit aktivt. I mars tillträdde ny kommunikationschef och i maj tillträdde

ny VD, ny orkesterchef och ny HR-chef. Under hösten rekryterades produktionschef internt för att tillträda och leda den nya produktionsavdelningen från januari 2025.

Stort fokus har varit att bemanna orkestern som har haft många vakanser. Av totalt 47 tjänster för tillsvidareanställda musiker är nu 40 tillsatta. Nästa år startar flera nya medarbetare sina provår. Därtill pågår ett arbete för tillsättning av konsertmästare och fortfarande behöver Norrlandsoperan rekrytera musiker och solister tidsbegränsat till olika konserter/föreställningar. Rekryteringsarbetet måste i hög grad ske både nationellt och internationellt. Orkestern består nu av nationaliteter från tolv länder.

Även den tekniska avdelningen har haft utmaningar med kompetensförsörjningen. Det är bl.a svårt att rekrytera utbildade belysningsmästare vilket kräver en bredare sökning både nationellt och internationellt.

Kompetensutveckling

För att förbereda medarbetarna som ska ingå i den nya produktionsavdelningen har en serie workshops genomförts under ledning av VD. I juni påbörjades insatsen och medarbetare från Kungliga Operan höll i den första workshopen då de redan etablerat det arbetssätt som är tänkt att implementeras på Norrlandsoperan.

Arbetsmiljö och hälsa

Under året har det skett ett aktivt arbetsmiljöarbete. Såväl den fysiska som organisatoriska och sociala arbetsmiljön har följts upp på de olika avdelningarna och av skyddskommittén. På teknikavdelningen har företagshälsövården anlåtats för att se över ergonomin och lämnat en rapport med förslag på förbättringar som ska implementeras. I september genomfördes den årliga psykosociala medarbetarenkäten och i november redovisades resultatet. Några frågeområden valdes ut för att arbetas vidare med på avdelningsnivå och uppföljning sker under 2025.

Utbildningar som genomförts under året inom arbetsmiljö och hälsa är arbetsmiljöutbildning för chefer samt HLR-utbildning för

medarbetare i publiknära verksamheter. Därtill har dokumentet för arbetsmiljödelgering uppdaterats och förtydligats.

Det uppskattade friskvårdsavtalet har förlängts och detta gäller även erbjudandet om förmånscyklar. I maj stod Norrlandsoperan för anmälningssavgiften för de medarbetare som anmälde sig till Blodomloppet.

Jämställdhet och mångfald

Av totalt 95 tillsvidareanställda är 54 % kvinnor och 46 % män. I ledningsgruppen har antalet kvinnliga chefer ökat under 2024 och könsfördelningen i ledningsgruppen var vid årets utgång 7 kvinnor och 2 män.

Norrlandsoperan verkar lokalt, regionalt, nationellt och interna-

tionellt vilket också syns i sammansättningen av medarbetare. Exempelvis består orkestern idag av nationaliteter från 12 länder. Norrlandsoperans verksamhet präglas av många samarbeten både nationellt och internationellt och har ett brett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsarbetet omfattar frågor och åtgärder som rör tillgänglighet, mottagande och bemötande av människor med olika behov och bakgrund. Arbetet beaktas i såväl konstnärligt målarbete, processarbete och publikarbete och är ständigt pågående både internt och för publik. Norrlandsoperan arbetar kontinuerligt efter framtagna policies och handlingsplaner inom mångfald, bemötande, jämställdhet och tillgänglighet.

Under 2024 fortsatte Norrlandsoperan arbetet med ökad tillgänglighet för personer med synnedsättning genom syntolkning av föreställningar i samarbete med Synskadades Riksförbund och Umeå Teaterförening. Åtta dans- och operaföreställningar syntolkades och hade totalt 46 besökare.

Hållbarhet

I maj genomfördes, tillsammans med Västerbottensteatern, en inspirationsdag på temat hållbar teaterproduktion med inriktning mot tillverkning och produktion. Ett av syftena med dagen var att skapa nätverk mellan teatrar med tillverkning för att dela idéer och erfarenheter. Under dagen introducerades The Theatre Green Book av dess grundare Paddy Dillon och föreläsningar hölls av företrädare från National Theatre Scotland och Riksteatern.

Förvaltnings- berättelse

Styrelsen och verkställande direktör avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2024, bolagets 50:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden, koncernstruktur och styrelsens säte

NorrlandsOperan AB, org.nr 556529-6190, ägs av Umeå kommun via Umeå Kommunföretag AB org. nr 556051-9562 med 40% och Region Västerbotten org.nr 232100-0222 med 60%. Styrelsen har sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens län.

Ägardirektiv och verksamhet

NorrlandsOperan AB:s övergripande styrdokument utgörs av bolagsordning, ägardirektiv, samt Region Västerbottens generella ägardirektiv som gäller för regionens hel- och majoritetsägda bolag.

NorrlandsOperan AB ska enligt ägardirektivet bedriva opera- musik- och dansproduktion samt

erbjuda konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamhet ska kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet. Bolaget ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten i syfte att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner från ung till gammal i hela Region Västerbotten. Målgruppen barn och unga är prioriterad liksom utveckling av pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans. Norrlandsoperan innehar huvudmannaskapet för den regionala danskonsulentverksamheten – Dans i Västerbotten – och ska vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Det kommunala ändamålet och befogenheterna

I bolagsordningen (fastställd av Regionfullmäktige 210622) framgår att ändamålet med Norrlandsoperan AB:s verksamhet är att ge medlemmarna

i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Det framgår även att bolagets ska iakttä god ekonomisk hållning och bedrivas inom de kommunala befogenheterna 2 kap. kommunallagen (2017:725): principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Kärnverksamheten ska vara fri och oberoende i politiskt, vetenskapligt, kulturellt och konstnärligt hänseende.

Norrlandsoperans verksamhet har under 2024 i huvudsak bedrivits i Umeå kommun och Västerbottens län och samverkan har under året skett, i någon form, med länets alla 15 kommuner. Samverkan och samarbete har även bedrivits med liknande verksamheter utanför länets och landets gränser då det har bidragit till att utveckla och bredda Norrlandsoperans verksamhet. Avtal och samarbeten har genomgående ingåtts på affärsmässiga grunder och med lika villkor för alla och inköp har gjorts utifrån bolagets upphandlingsregler.

God ekonomisk hushållning har iakttagits och löpande redovisning, dialog och avrapportering har skett till styrelsen gällande bolagets ekonomiska situation.

Under året har inga åtgärder vidtagits eller beslut fattats som inte omfattas av det ändamål som anges i Norrlandsoperans bolagsordning eller som inte är förenligt med de kommunala befogenheter som utgör ramen för Norrlandsoperans verksamhet.

Intern kontroll

Norrlandsoperans styrelse beslutade 23-09-29 om en internkontrollplan gällande för hösten 2023 och för hela 2024. Planen hade tagits fram efter genomförd riskanalys och fyra områden valdes ut för kontroll och åtgärd vilket har arbetats med under året:

- Lågkonjunktur och inflation - översyn och anpassning av organisation.
- Budget i balans - risk för minskade anslag och biljettintäkter.
- Informationssäkerhet – risk för IT-haveri eller bedrägeri som kräver ökad säkerhetsnivå.
- Upphandling – säkerställa att LOU beaktas vid upphandling och inköp för kvalitetssäkring och lagefterlevnad.

Uppföljning och återrapportering av internkontrollplanen genomfördes i sin helhet på ordinarie styrelsemöte 24-12-06 i framtagna internkontrollrapport. Rapporten har också delgetts ägarna i samband med årsbokslutsrapportering för 2024. Vid samma möte beslutade styrelsen om en Internkontrollplan för 2025 som kommer följas upp och återrapporteras vid styrelsens möte i december 2025.

Vision & mål

Norrlandsoperans styrelse fastställde 21-09-17 Vision & mål för Norrlandsoperan för 2022–23 som reviderades 22-09-23 till att gälla även för 2024.

Verksamhetsplan för 2024 antogs av styrelsen 2022-09-23. Ett addendum med beskrivning av det regionala uppdraget för 2024 beslutades på efterföljande möte 22-06-12.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”Norrlandsoperan – Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst”

Mål

Norrlandsoperans fem övergripande mål för år 2024 tar sin utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan – ska genomsyra all verksamhet i företaget.

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Måluppfyllelse 2024

Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.

Norrlandsoperan fortsatte våren 2024 med att presentera nyskriven opera, *Stolthet och fördom* av Daniel Nelson från 2013 i arrangemang av David Björkman för stor symfoniorkester. Operan gick även på turné i norra Sverige.

Norrlandsoperans symfoniorkester upprätthöll målet att beställa verk till 50% komponerat av kvinnliga tonsättare bl.a. uruppfördes musik av tonsättare som Lotta Wennäkoski.

Hösten 2024 bjöd på en symfonisk turné i norra Skandinavien med chefsdirigent Eduardo Strausser, Norrlandsoperans Symfoniorkester samt den samiska sångaren och låtskrivaren Katarina Barruk som för första gången framförde sin musik på Umesamiska tillsammans med en orkester.

Norrlandsoperans dansscen har under 2024 fortsatt vara en av Sveriges viktigaste spelplatser för moderna dansuttryck och den har gästats av både svenska och internationella koreografer och danskompanier som Elina Pirinen med *Mortal Tropical* och Hagar Malin Hellkvist Selléns *Vi rör oss mot slutet*. Ett antal nyskapande projekt som Koreoteket, rörelse och koreografi på biblioteken genomfördes under 2024 för att starka och skapa nyfikenhet kring dansen i regionen.

Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.

Norrlandsoperan är hela norra Sveriges operahus och den största kulturaktör i området. Genom Norrlandsoperans Symfoniorkesters konsertserie på Kulturhuset Sara i Skellefteå har Norrlandsoperan etablerat ytterligare en scen för symfoniorkestern i regionen.

Största delen av verksamheten genomförs utanför operahuset i Umeå och genom projekt som Arctic Music Circles och turnéverksamheten genom nätverket NMD uppfyller Norrlandsoperan sitt regional, nationala och internationella uppdrag.

Som ett kännetecken på den höga konstnärliga kvaliteten blev Norrlandsoperan inbjuden till den internationella operafestivalen i Savonlinna augusti 2024 med produktionen av operan *Adriana Mater*.

Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.

Norrlandsoperan firade 2024 sitt 50-årsjubileum och bjöd Umeåpubliken på två gratis evenemang i augusti månad. Dels NO i Parken med ca 2 000 besökare samt ett 50-årskalas i operahuset med 1 300 besökare där många var förstagångsbesökare.

Under 2024 genomfördes många projekt i samarbete med lokala arrangörer i alla länets kommuner med syftet att öka kunskapen om konstformerna samt bredda publiken.

Norrlandsoperan gjorde under året tio digitala sändningar av dansföreställningar/workshops samt fyra livesändningar av opera och konserter via Sveriges Radio.

Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Norrlandsoperans hållbarhetsarbete startades upp maj 2024 med en inspirationsdag tillsammans med Västerbottenteatern. Arbetet fortsätter nu med Theatre Green book och Green orchestra guide som underlag.

Fokus på jämställdhet bland konstnärliga team och upphovspersoner har betytt att Norrlandsoperan har ökat jämställdhetsstatistiken under 2024. T.ex. har symfoniska verk under året beställts av 50% kvinnor och män. Under 2024 syntolkades åtta föreställningar.

I arbetet med att tillgängliggöra Norrlandsoperan och skapa kunskap om konstformerna har ett antal projekt som Maxat, PPP (People Power Partnership), Attitudes och Rail2dance genomförts.

Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Norrlandsoperan har fortsatt fokus på barn och unga. Under 2024 genomfördes sju dansturnéproduktioner i regionen, samt Up North-helg, EU-projektet Attitudes och SM i Breaking.

En operaturné för barn och unga genomfördes under våren 2024 och Norrlandsoperans barn- och ungdomskör medverkade i produktionen Majas Alfabetssånger samt julkonserter och en egen konsert.

Norrlandsoperans symfoniorkester framförde skol- och familjekonserter, och samarbetade med både dirigent- och kompositionsstudenter från musikhögskolorna. Symfoniorkestern genomförde samspelsdagar med kulturskolebarn från regionen.

Mobiltelefonmusikprojektet Maxat, ett 3-årigt projekt finansierad av Kulturrådet, fortsätter och av den regionala musikens verksamhet har 60% av riktats mot barn och unga.

Styrelse, ägare och revisorer

Norrlandsoperans styrelse består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare; 5+5 utsedda av Regionfullmäktige i Västerbotten och 4+4 utsedda av Umeå kommunfullmäktige.

Under 2024 har fyra ordinarie styrelsemöten och ett extra styrelsemöte hållits i Norrlandsoperans lokaler. Antalet beslutande ledamöter har under årets genomförda möten varit 9 st vid tre möten och 8 st vid två möten. Vid samtliga möten har Malin Malm varit ordförande och Carina Milton sekreterare. Ingen av styrelsens ledamöter har angett att de har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med.

Löpande avrapportering om hur bolagets verksamhet har bedrivits har under året skett till styrelse och ägare i samband med styrelsemöten, ägarsamråd, bolagsdialog och i form av skriftliga del- och helårsrapporter. Inga ärenden av större vikt eller principiell beskaffenhet har under året överlämnats till regionstyrelsen för vidare beredning till fullmäktige.

Samarbete med revisorer och lekmanrevision har skett under året, inför och i samband med genomförande av revisioner.

Norrlandsoperan i siffror

Antal produktioner och föreställningar

Produktioner totalt

Egna produktioner/beställningsverk	13	18
Samproduktioner	36	38
Residens	4	6
Gästspel	47	52
Orkesterkonserter	27	15
Utställningar	6	11

2024

2023

109

112

13

18

36

38

4

6

47

52

27

15

6

11

Föreställningar totalt

På Norrlandsoperan	111	117
I Västerbotten (inkl. Umeå)	286	295
På turné nationellt (utanför Västerbotten)	282	275
På turné internationellt	123	204

591

774

111

117

286

295

282

275

123

204

Övriga aktiviteter och kringarrangemang totalt

På Norrlandsoperan	206	208
I Västerbotten (inkl. Umeå)	289	297

303

353

206

208

289

297

Digitala insatser

Digitala produktioner (t ex föreställningar, konsert, radiosändningar)	13	16
Digitala övriga aktiviteter/kringarrangemang (t ex workshops, battle, introduktioner)	16	7

13

16

16

7

Riktade insatser och prioriterade målgrupper

Antal föreställningar/aktiviteter riktade till barn och unga	502	541
Antal föreställningar/aktiviteter underrepresenterade publikgrupper	81	317
Antal publikbussar/liknande resestöd för grupper	18	2

502

541

81

317

18

2

Pedagogiska insatser/aktiviteter

Antal pedagogiska insatser/aktiviteter	269	340
Antal pedagogiska insatser med medskapande aktiviteter	236	250

269

340

236

250

Samverkan/samarbeten och nätverk

Antal organisationer/institutioner med vilka samverkan skett	240	228
Antal aktörer i det fria kulturlivet med vilka samarbete skett	246	215
Antal kommuner i Västerbotten med vilka samverkan skett	15	15
Antal nätverk	36	37

240

228

246

215

15

15

36

37

Antal besökare

Antal besökare på föreställningar/konserter/utställningar totalt

	2024	2023
Antal besökare på Norrlandsoperan (inkl. utställningar i Vita Kuben)	86 752	121 590
Antal besökare i Västerbotten	25 070	25 454
Antal besökare på förest. på turné nationellt (utanför Västerbotten)	44 569	33 952
Antal besökare på förest. på turné internationellt	10 734	20 814
	27 065	63 569

Antal besökare på övriga aktiviteter/kringarrangemang totalt

	2024	2023
Antal besökare på Norrlandsoperan	12 499	12 028
	10 165	9 495

Antal besökare på pedagogiska insatser/aktiviteter

	2024	2023
Antal besökare pedagogisk insatser/aktiviteter	8 341	10 106
Antal deltagare pedagogisk insatser med medskapande aktivitet	3 432	4 645

Antal besökare föreställningar - ålder

	2024	2023
Upp till 18 år	16 357	22 639
19–26 år/ student	8 908	12 305
Vuxen	46 756	69 261

Antal besökare övriga aktiviteter/kringarrangemang – ålder

	2024	2023
Upp till 18 år	3 070	3 581
19–26 år/ student	1 518	687
Vuxen	5 721	6 349

Jämställdhet

Norrlandsoperan statistik och indikatorer jämställdhet

	andel k i %	andel m i %
Personal (tillsvidareanställda)	54%	46%
Representation på scen	53%	47%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Musik	48%	52%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Orkester	16%	84%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Opera	29%	71%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Dans/DiV	26%	72%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Konst	64%	36%

Flerårsjämförelse

		2024	2023	2022	2021	2020
Intäkter	Mkr	134,3	131,3	132,1	124,7	112,8
Resultat e. finansiella poster	Mkr	0,2	0,2	0,1	0,3	0,0
Balansomslutning	Mkr	29,4	34,2	24,5	31,3	27,3
Soliditet	%	17,0	14,6	20,4	15,6	17,8
Medelantal anställda	st	116,5	118	121,1	118,5	115
Antal tillsvidareanställda	st	95	96	93	91	90
Totalt antal föreställningar	st	591	774	579	441	311
Totalt antal besök	st	86 752	121 590	73 842	53 772	23 303
- varav i huset (på Norrlandsoperan)	st	25 070	25 454	22 697	19 925	10 221

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.

Förändring eget kapital	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	4.400	591	14	5.005
Disposition av årets resultat		14	-14	0
Årets resultat			23	23
Belopp vid årets utgång	4.400	605	23	5.028

Väsentliga händelser

Norrlandsoperan fick under våren 2024 ny VD och hade under perioden mars-april tillförordnad VD och HR-chef. Under den perioden påbörjades arbetet med implementering av den nya organisations- och besparingsplan som har fått namnet *Färdplan inför 2025*. Under hösten 2024 beslutades den nya organisationen som trädde i kraft 1 januari 2025. Fem nya chefer tillsattes under året; Kommunikation- och marknads-, HR-, Orkester-, Administrativ-, och Produktionschef, vilket naturligt har givit en ny riktning för arbetet på Norrlandsoperan. Arbetet med att modernisera och digitalisera verksamhetens processer och rutiner påbörjades för att effektivisera verksamheten, vilket förväntas bidra till den besparing om 5 Mkr som Norrlandsoperans styrelse 2022 beslutade om.

Värt att notera är att publik-siffrorna ökade avsevärd under 2024. Årets operaproduktioner, *Stolthet och fördom* samt *Italien-skan i Alger* sålde över förväntan och av såväl recensioner som publikens reaktioner visade sig produktionerna vara av hög konstnärlig kvalitet. Även *Up North*-helgen samt orkesterns konserter lockade stor publik under året, vilket kan indikera att publiken åter har lust och ekonomiska förutsättningar att besöka kulturella evenemang efter några svåra år med först pandemi och därefter krig i Europa och ekonomisk kris i världen.

Norrlandsoperan har hittat nya modeller för samarbeten med andra operahus. Detta ska resultera i minskade produktionskostnader och ge möjlighet för varje operaproduktion att spelas för en större publik på fler orter. Under de kommande 3-4 åren görs produktioner tillsammans med Folkoperan i Stockholm och med Malmö Opera.

Norrlandsoperan gästade i augusti för första gången Savonlinna operafestival och framförde där två föreställningar av *Adriana Mater*. Föreställningarna blev mycket väl mottagna av den finska publiken med slutsålda föreställningar och stående ovationer.

Riksbankens Jubileumsfond beviljade 2023 10 Mkr till Norrlandsoperan för projektet *The Galloping Cure*. Arbetet med detta projekt påbörjades under våren 2024 och har utvecklats till en operaproduktion av internationell karaktär. Projektet genomförs i samarbete med svenska forskare samt fyra operahus från tre olika världsdelar.

Norrlandsoperans symfoniorkester upprätthöll målet att beställa verk till 50% komponerat av kvinnliga tonsättare bl.a. uruppfördes musik av tonsättare som Lotta Wennäkoski. Norrlandsoperan kunde under 2024 också välkomna den nya chefsdirigenten, Eduardo Strausser, som antog den musikaliska ledningen av symfoniorkestern. Hösten 2024 bjöd på bl.a. en symfonisk turné i norra Skandinavien med Strausser, Norrlandsoperans Symfoniorkester samt den samiska

sångaren och låtskrivaren Katarina Barruk som framförde sina verk på Umesamiska.

Norrlandsoperan danschef sedan många år lämnade under året sin post, tf. danschef verkade under hösten 2024 medan ny konstnärlig ledare dans rekryterades. I mars 2025 påbörjar den nya konstnärliga ledaren för dans sitt uppdrag.

Norrlandsoperan firade 2024 sitt 50-årsjubileum och bjöd Umeåpubliken på två gratis evenemang i augusti månad. Under *NO i Parken* fick ca 2 000 besökare uppleva Norrlandsoperans Symfoniorkester live i Rådhusparken i strålende sol, med även sångsolister och dansare på scenen. På det efterföljande 50-årskalasen där Norrlandsoperan öppnade huset för 1 300 besökare kunde man ta del av olika föreställningar, konserter och andra aktiviteter både på och bakom scenerna. Det var en sprudlande 50-åring som fick visa upp allt vad scenkonsten kan prestera.

Konstverksamheten i Vita Kuben har under 2024 setts över och en ny verksamhetsinriktning har beslutats i samråd med Umeå kommun och andra aktörer inom konstbranschen i Region Västerbotten. Ett nytt samarbetsavtal har skrivits med Umeå kommun samt med konstnärligt ansvarig för kommande 3 år.

Inga arrangemang har genomförts i samarbete med Norrlandsoperans restauratör då ingen restaurang har bedrivit verksamhet i huset under 2024. Pausservering har utförts av

Blå Huset under 2024. Upphandling av ny restauratör pågår och förväntas avslutas under våren 2025. Förväntningen är att en ny restaurang öppnar innan sommaren 2025.

Omsättning & resultat

Bolagets intäkter under räkenskapsåret uppgår till 134,3 Mkr (131,3 Mkr). Bolagets resultat före skatt uppgår till 0,2 Mkr (0,2 Mkr).

Norrlandsoperan har under 2024 fått en positiv effekt av genomförd omorganisation i besparings- och effektiviserings-syfte, samt haft ett återhållsamt förhållningssätt gällande kostnader kopplat till den ekonomiska utmaningen som följer av att staten framöver inte planerar för årlig uppräknings av sina bidrag till Norrlandsoperan, vilket i slutänden fick som följd att årets ägaranslag inte fullt ut förbrukades. Detta förhållande ger nu möjlighet till en mycket värdefull förstärkning av budgeten för konstnärlig verksamhet 2025. En budget som trots omorganisation och återhållsamhet fortsatt inte är återställd till den nivå som var målet med styrelsens beslut om

besparing och effektivisering som lämnades till Norrlandsoperans VD 2022.

Investeringar

Totalt har det under året investerats 1,7 Mkr (2,4 Mkr) i anläggningstillgångar. De största enskilda inköpen avser scenteknisk utrustning i form av reinvestering samt satsning på ny teknik.

Finansiering & likviditet

Bolaget har tillsammans med Umeå kommun ett koncernkonto. Bolagets betalningsberedskap har under året varit god. Årets investeringar har finansierats av egna medel. Bolaget har ingen upplåning per 2024-12-31.

Framtida utveckling

Inför de kommande åren är en prioritet för Norrlandsoperan att skapa en ekonomi i balans. Fokus har under 2023-2024 varit att internt effektivisera verksamheten. Under 2025 blir fokus på det externa perspektivet, där

bl.a. upphandling av restauratör ska färdigställas. Norrlandsoperan ska också utveckla samarbetet med det lokala näringslivet genom att hitta partners, som tillsammans med Norrlandsoperan vill arbeta för att utveckla kulturens roll i samhället. Ett annat externt perspektiv handlar om att öppna upp operahuset och öka antalet externa uthyrningar i form av konserter, konferenser och andra typer av evenemang. Slutligen ska samproduktion med internationella dans- och operahus bejakas. Samproduktion sker från 2025 regelbundet med Malmö opera och Folkoperan och fokus för nya samarbetspartners kring produktioner kommer därför att ligga internationellt. Avsiktsförklaring har skrivits med musikhuset Stormen i Bodö och Arktisk Filharmonik i Tromsø för att undersöka möjligheterna för samproduktion.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står

Balanserad vinst	605.041:54 kronor
Årets resultat	23.375:75 kronor
Summa	628.417:29 kronor

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med balanserad vinst överföres i ny räkning.

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	Not	2024	2023
<u>Rörelsens intäkter m.m</u>	1		
Nettoomsättning	2	8 963	5 710
Övriga intäkter	3	1 289	3 238
Erhållna bidrag	4	124 074	122 375
Summa rörelsens intäkter m.m		134 326	131 323
<u>Rörelsens kostnader</u>			
Produktionskostnader		-20 736	-17 275
Övriga externa kostnader	5,6	-31 694	-32 880
Personalkostnader	7	-80 296	-79 151
Avskrivningar	8	-2 273	-2 393
Summa rörelsens kostnader		-134 999	-131 699
Rörelseresultat		-673	-376
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Ränteintäkter		638	559
Valutakursdifferenser		191	-1
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-4
Summa finansiella intäkter och kostnader		824	554
Resultat efter finansiella poster		151	178
Resultat före skatt		151	178
Skatt på årets resultat	9	-128	-164
Årets resultat	10	23	14

Belopp i tkr

Not

2024-12-31

2023-12-31

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

8

Inventarier

8 110

8 679

Förbättringsutgifter på annans fastighet

0

0

Summa materiella anläggningstillgångar

8 110

8 679

Summa anläggningstillgångar

8 110

8 679

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

727

1 017

Fordran till intressebolag

12 895

17 594

Skattefordran

1 676

1 641

Övriga fordringar

2 192

1 907

Förutbet. kostnader och upplupna intäkter

11

3 644

3 295

Summa kortfristiga fordringar

21 134

25 454

Kassa och bank (limit 2 500 tkr)

146

103

Summa omsättningstillgångar

21 280

25 557

Summa tillgångar

29 390

34 236

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	12	4 400	4 400
--------------	----	-------	-------

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	10	605	591
---------------------	----	-----	-----

Årets resultat		23	14
----------------	--	----	----

		628	605
--	--	------------	------------

Summa eget kapital		5 028	5 005
--------------------	--	--------------	--------------

Kortfristiga skulder

Förskott från kunder		128	162
----------------------	--	-----	-----

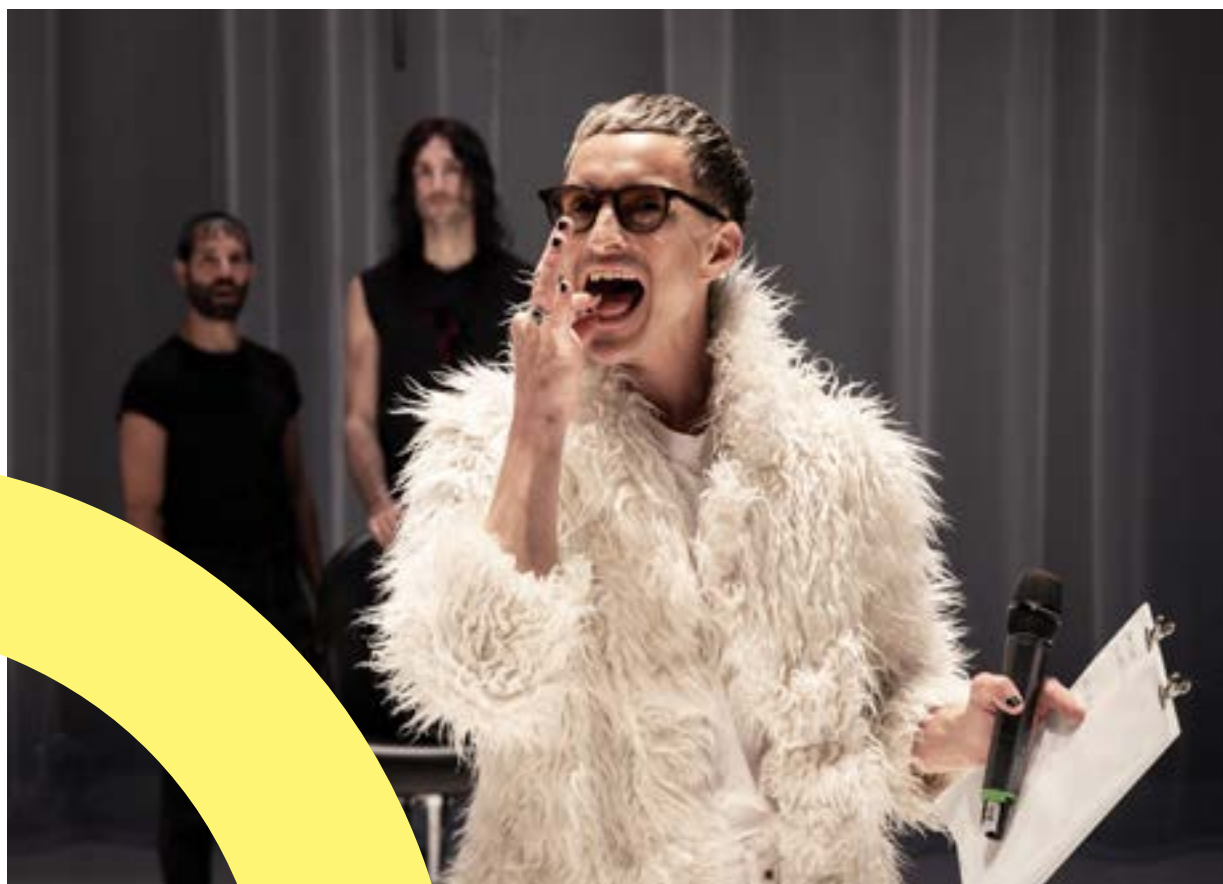
Leverantörsskulder		7 310	5 607
--------------------	--	-------	-------

Övriga kortfristiga skulder		1 880	1 512
-----------------------------	--	-------	-------

Upplupna kostnader och förutbet. intäkter	13	15 044	21 950
---	----	--------	--------

Summa kortfristiga skulder		24 362	29 231
----------------------------	--	---------------	---------------

Summa eget kapital och skulder		29 390	34 236
--------------------------------	--	---------------	---------------

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-673	-376
Justering för avskrivningar		2 273	2 393
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		-22	-76
		1 578	1 941
Erhållen ränta		638	559
Erlagd ränta		-5	-4
Valutakursdifferens		191	-1
Betald inkomstskatt		-128	-164
		696	390
Ökning/minskning kundfordringar		290	-396
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-669	-792
Ökning/minskning leverantörskulder		1 703	929
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-6 572	8 814
		-5 248	8 555
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 974	10 886
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 713	-2 431
Sålda materiella anläggningstillgångar		32	76
		-1 681	-2 355
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 681	-2 355
Årets kassaflöde		-4 655	8 531
Likvida medel vid årets början		17 697	9 166
Likvida medel vid årets slut		13 042	17 697

Likvida medel per 2024-12-31 består av:
 Toppkonto (inom UKF AB) 12 895 tkr (17 594 tkr)
 Bank 146 tkr (103 tkr)

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

NorrlandsOperans årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående år, med undantag av förändring gällande förskotts-betalda biljettintäkter (se nedan).

Intäkter och kostnader

Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker. Fr.o.m 2021 intäktsförs biljett- och turnéintäkter det år evenemanget presenteras för publik. Kostnader knutna till produktionsverksamheten periodiseras inte. Detta påverkar dock inte resultatet i någon väsentlig omfattning.

Posten *nettoomsättning* har delvis omklassificerats till posten *erhållna bidrag*. Posten *personal-kostnader* har delvis omklassificerats till posten *produktionskostnader*.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder.

Skulder och fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden över den bedömda nyttjandeperioden med beaktande av väsentligt restvärde. 5-15 års avskrivningstid tillämpas för inventarier.

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, det innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Inventarier som avses är främst hyra av bostadslägenheter, hyra av verksamhetslokaler, kopieringsmaskiner, kaffeautomater och fordon.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar.

Belopp i tkr

Not 2 Nettoomsättning

	2024-12-31	2023-12-31
Biljettintäkter och sålda konserter/föreställningar	8 963	5 710
	8 963	5 710

Not 3 Övriga intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Hysesintäkter	431	1 301
Nyttjanderätter	114	1 013
Övriga intäkter	744	924
	1 289	3 238

Not 4 Erhållna bidrag

	2024-12-31	2023-12-31
Statsanslag	55 376	54 859
Övriga statsbidrag	5 078	5 213
Region Västerbotten, bidrag *	24 302	25 359
Region Västerbotten, övriga bidrag	3 051	3 376
Umeå kommun, drifts- och hyresbidrag **, ***	31 534	31 803
Umeå kommun, övriga bidrag	317	194
EU intäkter	2 132	954
Övriga bidrag	1 893	415
Lönebidrag	391	202
	124 074	122 375

*Av 2024 (2023) års bidrag på 25.831 tkr (24.789 tkr) är 4.428 tkr (2.898 tkr) periodiserat till år 2025 (2024).

**Av 2024 (2023) års bidrag på 32.554 tkr (31.423 tkr) är 2.952 tkr (1.932 tkr) periodiserat till år 2025 (2024).

*** varav hyresbidrag 7.464 tkr (7.390 tkr)

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2024-12-31	2023-12-31
Revisionsuppdrag - PwC och KPMG	90	125
Övriga uppdrag	0	10
Lekmannarevision	50	30
	140	165

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal samt hyror av verksamhetslokaler fördelas enligt följande:

	2024-12-31	2023-12-31
Förfaller till betalning inom ett år	15 193	15 352
Förfaller till betalning senare än ett år, men inom 5 år	58 250	29 227
Förfaller till betalning senare än 5 år	29 108	0
Årets leasingkostnad uppgår till	17 146	17 742

Not 7 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Antalet visstids- och tillsvidareanställda var under året 312 (373) personer varav 50% (51%) var kvinnor och 50% (49%) var män (fjolårets siffror inom parentes).

	2024	2023
Omräknat till heltider, kvinnor	62,25	62,5
Omräknat till heltider, män	54,25	55,5
	116,5	118
Antal tillsvidareanställda	95	96

Av ledningsgruppens 9 (10) personer är 7 (5) kvinnor. Av styrelsens 9 (9) ordinarie ledamöter är 6 (6) kvinnor (fjolårets siffror inom parentes).

Löner och ersättningar uppgår till	2024	2023
Styrelse och VD	1 194	1 438
Övriga anställda	55 766	53 370
	56 960	54 808

Sociala avgifter enligt lag och avtal samt premie för omställningsstöd	21 450	21 258
varav pensionspremie styrelse och VD	274	311
varav pensionspremie övriga anställda	3 376	3 146

2015 bytte scenkonstbranschen till ett avgiftsbestämt pensionssystem (ITPI). Tillkommer gör ett omställnings- och karriärväxlingsavtal där premien uppgår till 2% för konstnärliga grupper. För personal födda 1955-1972 betalas tilläggspremier som kompensation för bytet av pensionssystem. Tilläggspremier kommer att betalas t.o.m 2037.

Avtal till högre befattningshavare

Vid uppsägning av anställning är uppsägningstiden sex månader från verkställande direktörens sida och sex månader från bolagets sida.

Redovisning av sjukfrånvaro	2024	2023
Total sjukfrånvaro	4,76%	4,94%
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,32%	7,98%
Sjukfrånvaro för män	3,00%	1,68%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	0,79%	3,34%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30 – 49 år	3,67%	3,94%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	6,38%	6,17%
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dgr el. mer	63,63%	63,22%

Not 8 Materiella anläggningstillgångar

<u>Förbättringsutgifter på annans fastighet</u>	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	528	528
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	528	528
Ingående avskrivningar	-528	-454
Årets avskrivning	0	-74
Utgående ackumulerade avskrivningar	-528	-528
Utgående restvärde enligt plan	0	0
<u>Inventarier</u>		
Ingående anskaffningsvärde	27 801	25 446
Årets anskaffning	1 713	2 431
Årets utrangering/försäljning	-32	-76
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29 482	27 801
Ingående avskrivningar	-19 121	-16 879
Årets avskrivning	-2 273	-2 319
Årets utrangering/försäljning	22	76
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 372	-19 122
Utgående restvärde enligt plan	8 110	8 679

Not 9 Årets skatt

	2024-12-31	2023-12-31
Aktuell skatt	-128	-164
Skatt på årets resultat	-128	-164
<u>Avstämning av effektiv skattesats</u>		
Redovisat resultat före skatt	152	178
Skatt på redov. resultat enl. gällande skattesats 20,6% (20,6%)	-31	-37
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader	-114	-129
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	4	4
Skatteeffekt övriga poster	13	-2
	-128	-164
Redovisad skattekostnad	128	-164

Not IO Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande står

Ansamlad vinst	605 041,54
Årets resultat	23 375,75
Summa	628 417,29

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med ansamlad vinst överföres i ny räkning.

Not II Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	1 382	1 365
Förutbetalda försäkringspremier	230	112
Upplupna bidragsintäkter	963	948
Förutbetalda semesterlöner	610	520
Övriga poster	459	350
	3 644	3 295

Not 12 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	4 400	1 000
Antal/värde vid årets utgång	4 400	1 000

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna personalkostnader	4 440	5 582
Förutbetalda bidragsintäkter	8 896	14 127
Övriga poster	1 708	2 241
	15 044	21 950

Umeå 2025, det datum som framgår av elektronisk underskrift

Malin Malm
Ordförande

Marie-Louise Rönnmark
Vice ordförande

Suzanne Westerlind

Ali Yasin Dahir

Liv Granbom

Caroline Täljeblad

Lucas Nilsson

Kjerstin Widman

Peteris Timofejevs

Helle Solberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits Umeå 2025,
det datum som framgår av elektronisk underskrift.
KPMG AB, huvudansvarig revisor

Benjamin Henriksson
Auktoriserad revisor

Fakta

Norrlandsoperans ägare

NorrlandsOperan AB ägs till 60% av Region Västerbotten och till 40% av Umeå kommun.

I Norrlandsoperans uppdrag ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans, performance och konst, samt att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten i regionen.

Styrelse

(per 24-12-31)

Ordinarie

Malin Malm, ordf.
Marie-Louise Rönmark v. ordf.
Suzanne Westerlind
Liv Granbom
Caroline Täljebald
Lucas Nilsson
Ali Yasin Dahir
Kjerstin Widman
Peteris Timofejevs

Ersättare

Lars Åberg
Helena Smith
Anna Laurila
Håkan Jansson
Andreas Johansson
Peter Sedlacek
Per Edberg
Willy Brändström
Jan Burman

Ledningsgrupp

(per 24-12-31)

Helle Solberg, VD
Lisen Hagberg, HR-chef
Anna Sjödin, orkesterchef
Åsa Söderberg, tf. danschef
Dan Turdén, operachef
Ulrika Mannberg, marknads- och kommunikationschef
Håkan Brohlin, teknik- & fastighetschef
Katarina Zingmark, controller & ekonomiansvarig
Carina Milton, ledningskoordinator

50
1974-2024

Bild från Norrlandsoperans uppsättning av *Italienskan i Alger* 1974.

